

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR BAUSKAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA APSTIPRINĀŠANU UN SAISTOŠO NOTEIKUMU IZDOŠANU

Bauskas novada dome 2020.gada 30.aprīļa sēdē pieņēma lēmumu (prot. Nr.11, 7.p.) "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma un Vides pārskata gala redakcijas apstiprināšanu" un izdeva Bauskas novada domes 2020.gada 30.aprīļa saistošos noteikumus Nr.11 (prot. Nr.11, 7.p.) "Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi".

Izvērtējot saņemto Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas elektroniski parakstītu dokumentu 20.07.2020. Nr.15-2/6565 "Par Bauskas novada teritorijas plānojumu", Bauskas novada dome 2020.gada 24.septembra sēdē pieņēma lēmumu (prot. Nr.20, 15.p.) "Par saistošo noteikumu "Par Bauskas novada domes 2020.gada 30.aprīļa saistošo noteikumu Nr.11 "Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" atzīšanu par spēku zaudējušiem daļā" apstiprināšanu" un izdeva Bauskas novada domes 2020.gada 24.septembra saistošos noteikumus Nr.21 (prot. Nr.20, 15.p.) "Par Bauskas novada domes 2020.gada 30.aprīļa saistošo noteikumu Nr.11 "Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" atzīšanu par spēku zaudējušiem daļā".

2020.gada 14.oktobrī saņemts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas elektroniski parakstīts dokuments Nr.15-2/9130 "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma īstenošanu", kurā norādīts Bauskas novada teritorijas plānojums ir īstenojams.

Kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi

Bauskas novada teritorijas plānojums (turpmāk - teritorijas plānojums) ir vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā definēti nosacījumi turpmākai Bauskas novada teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai, publiskās, transporta un maģistrālo inženiertīklu infrastruktūras attīstībai, derīgo izrakteņu ieguvei, apmežošanai u.c. būtiski nosacījumi attiecībā uz pašvaldības teritorijas izmantošanu.

Saistošie noteikumi nosaka teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk - TIAN), funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (turpmāk – TIN) un aizsargjoslas, kas noteiktas pašvaldības kompetencē esošajām aprūtinātajām teritorijām un objektiem.

Lai izvērtētu sagaidāmo ietekmi uz vidi saistībā ar teritorijas plānojuma īstenošanu tika izstrādāts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk - Vides pārskats). Vides pārskatā papildus uzmanība tika pievērsta tam, kā plānošanas dokumenta izstrādes mērķi tiek sabalansēti ar vides un kultūrvēsturiskā mantojuma - ūdeņi, bioloģiskā un ainaviskā daudzveidība, Natura 2000 teritorijas un citas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk - ĪADT), kultūras pieminekļi, gaisa kvalitāte, iedzīvotāju dzīves vides kvalitāte u.c. aizsardzību, saglabāšanu un to kvalitātes paaugstināšanu.

Teritorijas plānojumā, lai samazinātu plānoto darbību ietekmi uz dabas, kultūrvēsturiskā mantojuma un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti, paredzēti dažādi pasākumi, kas gan tieši, gan netieši mazinās iespējamo negatīvo ietekmi uz Bauskas novada teritorijas vides kvalitāti. Paredzēta vesela virkne dažādu pasākumu - aizsargjoslas un būvlaižu, nosacījumi derīgo izrakteņu ieguvei, apmežošanai, ražošanas teritorijām, blīvas dzīvojamās apbūves teritorijām, nodrošinājumam ar inženiertīkliem, tai skaitā pieslēgumiem centralizētajām ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmām, kas gan tieši, gan netieši samazinās antropogēno slodzi uz vidi.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu, ciemu statuss ir saglabāts 31 esošajam ciemam, tajā skaitā Mūsas ciema (Ceraukstes pagastā) teritorijas daļai, no ciema Glāznieki ir izveidoti 2 atsevišķi ciemi - Glāznieki un Ceplis. Piepilsētas ciemi - Janeikas, Bērzkalni, Jauncode un Elektriķi ir likvidēti, jo telpiski jau ir saplūduši ar Bauskas pilsētu un atbilstoši iekļauti Bauskas pilsētas teritorijas robežās. Ciemi - Birzgāļi, Krievgāļi, Pograņica, Bukubirzs (Gailīšu pagastā) likvidēti, jo tajos praktiski nav blīvi apdzīvotas vietas (ciema) raksturīgo pazīmju - koncentrēta esoša un plānota apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota vai veidojas attiecīga infrastruktūra - ielu un ceļu tīkls, pieslēguma iespējas pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem u.c.. Pozitīvi vērtējams, ka teritorijas plānojumā ir paredzēta blīvi apdzīvoto vietu - ciemu (Ceraukste, Garoza, Mežotne, Mūsa (Ceraukstes pagastā), Dāviņi, Jumprava, Pāce, Bērzi u.c.) robežu samazināšana, izslēdzot no tām ar teritoriju funkcionāli nesaistītās teritorijas, perifērijā esošās lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas, samazinot bez pamatojuma plānotās blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas. Kā arī ilgtermiņā uz vides infrastruktūras sakārtošanu un attīstību, pozitīvu ietekmi radīs Bauskas piepilsētas ciemu pievienošana Bauskas pilsētai.

Teritorijas plānojuma risinājumi groza un/vai precizē Bauskas pilsētas un ciemu – Jumprava, Mežotne, Ceplis un Glāznieki teritoriju robežas Natura 2000 teritorijā - dabas parkā "Bauska". Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija 16.03.2020. atzinumā Nr. 4.8/1211/2020-N saskaņoja izmaiņas ciemu Ceplis, Jumprava, Mežotne un Glāznieki un Bauskas pilsētas teritoriju robežās un secināja, ka teritorijas plānojums neparedz darbības, kas ir pretrunā normatīvajiem aktiem ĪADT aizsardzības jomā, kā arī dabas parka "Bauska" dabas aizsardzības plānā iekļautajiem apsaimniekošanas pasākumiem.

Grafiskajā daļā noteiktas TIN teritorijas ar papildus nosacījumiem un ierobežojumiem teritorijas izmantošanā un apbūves veidošanā - speciālā režīma zona tranzīta transportam Bauskas vecpilsētā (TIN11), valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa Bauskas pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorija (TIN12), publiskās piekļuves vietas ūdeņiem (atpūtas un peldēšanās vietām) (TIN13), pašvaldības nozīmes aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas (TIN4), ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5), nacionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorijas - perspektīvais Bauskas pilsētas apvedceļš (TIN7), plānotā dzelzceļa infrastruktūras līnija Rail Baltica (TIN71), pašvaldības perspektīvās ielas un ceļi (TIN72) u.c. TIN. TIAN iekļauti nosacījumi TIN teritoriju izmantošanai un apbūvei veidošanai, ja tāda atļauta. Pozitīvu ilgtermiņa ietekmi radīs nākotnē plānotā Bauskas apvedceļa izbūve, tādejādi novirzot lielo tranzīta satiksmes plūsmas no pilsētas centra, blīvas dzīvojamās apbūves un pilsētībūvniecības pieminekļa teritorijām. Videi draudzīgu dzelzceļa satiksmi nodrošinās "Rail Baltica" infrastruktūras izbūve, t.sk. iespējamais reģionālās dzelzceļa stacijas izvietojums Bauskas novada teritorijā samazinātu autotransporta intensitāti uz valsts galvenā autoceļa A7, izmešu daudzumu atmosfērā un atbilstoši uzlabotu vides kvalitāti.

Kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Teritorijas plānojums un Vides pārskats tika izstrādāts vienlaicīgi, tādejādi jau izstrādes laikā plānošanas dokumentā pēc iespējas tika ietverti Vides pārskata priekšlikumi un ieteikumi.

Sagatavojot teritorijas plānojumu, izvērtēti un ņemti vērā vai arī noraidīti (atbilstoši teritorijas plānojuma darba uzdevumam, vietējās pašvaldības plānošanas dokumenta kompetencei, izstrādes darba grupu un pašvaldības lēmumiem, teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 un 2.0 publiskās apspriešanas rezultātiem) kompetento institūciju nosacījumi un atzinumi, izstrādes darba grupu priekšlikumi un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - VPVB) rekomendācijas.

Sabiedrības informēšanai par teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādi notika publiskā apspriešana saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, kā arī tika organizēti papildus pasākumi. Uzsākot teritorijas plānojuma izstrādi, interesenti tika aicināti iesaistīties teritorijas plānojuma izstrādē, sniedzot savus priekšlikumus un ierosinājumus (saņemti 17 iesniegumi). Priekšlikumu iesniedzējiem izsūtītas Bauskas novada pašvaldības vēstules ar skaidrojumu.

Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas un Vides pārskata projekta publiskās apspriešanas laikā (14.10.2019.-14.11.2019.) tika organizēta deviņas publiskās apspriešanas sanāksmes pagastu centros un Bauskas pilsētā. Kopā tika saņemti 21 atzinums, t.sk. 19 institūciju un 2 kaimiņu pašvaldību. Atzinumi saņemti no VVD Jelgavas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas, Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļas, VAS "Latvijas Valsts Ceļi" Bauskas nodaļas, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes, AS "Latvijas Valsts meži" Vidusdaugavas reģiona, AS "Latvenergo", AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Gasol", VAS "Latvijas Dzelzceļš", Zemgales plānošanas reģiona, Valsts SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Zemgales reģiona meliorācijas nodaļas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes Bauskas daļas, Satiksmes ministrijas, Aizsardzības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", SIA "Latvijas Mobilais Telefons", Rundāles novada domes un Ozolaines novada pašvaldības. Būtiskākos ieteikumus un rekomendācijas papildinājumiem un precizējumiem teritorijas plānojuma pilnveidošanai sniedza Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Satiksmes ministrija un Ekonomikas ministrija. Publiskās apspriešanas laikā saņemts divdesmit viens iesniegums ar priekšlikumiem teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas pilnveidošanai. Visbūtiskākās diskusijas (priekšlikumus un iebildumus) izraisīja Bauskas pilsētas robežu paplašināšanas priekšlikums. Bauskas pilsētas robežu paplašināšanas priekšlikuma pamatotība tika skaidrota gan publiskās apspriešanas sanāksmēs, gan priekšlikumu iesniedzējiem tika izsūtītas Bauskas novada pašvaldības vēstules ar skaidrojumu.

Visi saņemtie atzinumi un priekšlikumi tika izskatīti un izvērtēti pēc būtības teritorijas plānojuma izstrādes darba grupās sanāksmē (10.12.2019.), pieņemot lēmumus par to iekļaušanu, daļēju iekļaušanu vai neiekļaušanu teritorijas plānojuma pilnveidotajā redakcijā (2.0). Plānošanas dokuments un Vides pārskata projekts tika precizēts un papildināts, atbilstoši institūciju atzinumiem un darba grupās nolemtajam un sagatavota teritorijas plānojuma pilnveidotā redakcija (2.0 redakcija).

Bauskas novada teritorijas plānojuma pilnveidotās redakcijas (2.0) un Vides pārskata projekta publiskās apspriešanas laikā (19.02.2020.-11.03.2020.) tika organizēta publiskās apspriešanas sanāksme 2020. gada 27. februārī. Kopā par teritorijas plānojuma 2.0 redakciju un Vides pārskata projektu tika saņemti 20 atzinumi, t.sk. 17 institūciju un 3 kaimiņu pašvaldību. Atzinumi tika saņemti VVD Jelgavas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas, Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļas, VAS "Latvijas Valsts Ceļi" Bauskas nodaļas, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes, Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības, AS "Latvijas Valsts meži" Vidusdaugavas reģiona, AS "Latvenergo", AS "Gasol", VAS "Latvijas Dzelzceļš", Zemgales plānošanas reģiona, Valsts SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Zemgales reģiona meliorācijas nodaļas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes Bauskas daļas, Satiksmes ministrijas, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra, VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", SIA "Latvijas Mobilais Telefons", Rundāles novada domes, Lecavas novada domes un Ozolaines novada pašvaldības. No institūcijām ir saņemti pozitīvi atzinumi vai atzinumi ar nebūtiskiem vai tehniskās dabas precizējumiem par teritorijas plānojuma 2.0. redakcijas risinājumiem un Vides pārskata projektu. Publiskās apspriešanas laikā saņemti arī divi fizisko personu iesniegumi ar priekšlikumiem, uz kuriem sniegts skaidrojums (Bauskas novada pašvaldība izsūtīja vēstules)

Par Vides pārskata projektu atzinumus sniedza trīs kompetentās institūcijas - Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģiona administrācija, VVD Valmieras reģionālā vides pārvalde un Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļa. Atbilstoši atzinumos norādītajam Vides pārskata informācija tika precizēta un papildināta. 28.10.2019. Nr.4-01/982 atzinumā Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk - VPVB) konstatēja, ka Vides pārskats sagatavots atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Teritorijas plānojuma risinājumiem netika piedāvāts alternatīvais variants. Tomēr teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika apspriesti un analizēti dažādi risinājumi - attīstības scenāriji jeb alternatīvas. Kā nozīmīgas attīstības alternatīvas tika apskatītas Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju

robežu pārskatīšana. Teritorijas plānojuma redakciju izstrādes procesā, izvērtējot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, aktuālo esošo zemes vienību struktūru, apbūves situāciju, apdzīvojuma un uzņēmējdarbības prognozes, transporta un inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumu, potenciālo Rail Baltica staciju (kritērijs 10 000 iedzīvotāji) u.c. kritērijus, iespējamus ekonomiskos un emocionālos ieguvumus un zaudējumus pašvaldībai, iedzīvotājiem, t.sk. novada teritoriālā iedalījuma vienību izmaiņas, iedzīvotāju un uzņēmēju viedokli, Bauskas novada pašvaldība dome nolēma Teritorijas plānojumā iekļaut alternatīvu ar priekšlikumu - paplašināt Bauskas pilsētas robežas. Arī no ietekmes uz vidi viedokļa, šīs alternatīvas izvēle ir vispozitīvākā. Īstenojot šo alternatīvu – pievienojot piepilsētas ciemus pilsētai, pašvaldība varēs nākotnē turpināt attīstīt vienotu tehnisko infrastruktūru, tajā skaitā kopīgu ūdenssaimniecību. Arī esošo ciemu teritoriju robežu pārskatīšanas, izslēdzot no to robežām plašās un neapbūvētās lauksaimniecības un meža zemju vienības, ilgtermiņā pozitīvi ietekmēs vidi.

Teritorijas plānojumā identificētas Zemgales kultūrvēsturiskajam reģionam un Bauskas novadam raksturīgās ainaviskās, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Bauskas novada teritorijā noteiktas un attēlotas 18 pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4 teritorijas), kā arī kultūrvēsturiskie un dabas objekti, 8 ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5 teritorijas), Bauskas vecpilsētas teritorija (TIN12), izvirzītas specifiskas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei šajās teritorijās. TIN13 teritorijas savukārt nodrošinās publisko piekļuvi pie atpūtas un peldēšanās vietām. Alternatīva bija nenoteikt TIN teritorijas un specifiskās prasības tajās.

Kā nozīmīga alternatīva minama arī iespēja teritorijas plānojumā nepārskatīt nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas un applūstošās teritorijas, atbilstoši aktuālajai situācijai un informācijai.

Teritorijas plānojuma risinājumos noteiktā atļautā izmantošana uzskatāma par pozitīvi vērtējamu kompromisa risinājumu, kur izstrādes laikā tika panākta vienošanās starp visām iesaistītajām pusēm - pašvaldību, iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nekustamo īpašumu īpašniekiem un kompetentajām institūcijām (nosacījumu un atzinumu sniedzējiem). Nosakot šos risinājumus un izvēloties attīstības alternatīvu tika sabalansētas pašvaldības attīstības, privātpersonu un sabiedrības intereses ar teritorijas ilgtspējīgas attīstības iespējām.

Kopumā tika secināts, ka izstrādātais Bauskas teritorijas plānojuma projekts nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīviem un to mērķi atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem. Ja tiks ievērotas vides aizsardzības normatīvu un kompetento institūciju izvirzītās prasības, plānošanas dokumenta īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik.

Vides pārraudzības valsts birojs (VPVB) 25.03.2020. atzinumā Nr. 4-03/7 "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu" konstatēja, ka Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām un tas precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā atzinumā ietvertos ieteikumus (Vides pārskats tika atbilstoši precizēts un papildināts).

Ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus

Lai konstatētu teritorijas plānojuma īstenošanas iespējamo negatīvo tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, tiks veikts plānošanas dokumenta īstenošanas monitorings. Monitorings tiks veikts, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par Bauskas novada teritoriju. Veicot monitoringu, tiks pievērsta uzmanība Vides pārskatā norādītajām problēmām, ar tām saistītajām nozarēm, lai veidojot statistiku ilgākā laika periodā, varētu novērtēt piesārņojuma izmaiņas un prognozēt tā iespējamo attīstību.

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa ziņojums tiks izstrādāts vismaz divreiz plānošanas periodā - 2026. gadā un 2032. gadā un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (VPVB).